

Statens revisionsverks berättelse till riksdagen om tillsynen över partifinansieringen 2022

STATENS REVISIONSVERKS
BERÄTTELSE TILL RIKSDAGEN

B 6/2023 RD

Statens revisionsverks berättelse till riksdagen
om tillsynen över partifinansieringen
2022

B 6/2023 rd

Till riksdagen

Statens revisionsverk har övervakat iakttagandet av partilagens (10/1969) bestämmelser om bidrag och användning av statsunderstöd samt uppgörande och inlämnande av redovisningar.

Härmed lämnar Statens revisionsverk den årliga berättelse om tillsyn över partifinansieringen som avses i 9 e § 4 mom. i partilagen. Perioden för de granskningar som ingår i tillsynen varierar från organisation till organisation.

Helsingfors den 28 februari 2023

Sami Yläoutinen
generaldirektör

Hanna Surakka
överrevisor

Information om publikationen

L 1796-9549

ISSN 1796-9549 (häft)

ISSN 1796-9654 (pdf)

urn:nbn:vtv-B62023rd

<http://urn.fi/urn:nbn:vtv-B62023rd>

Dnr D/95/04.02.06/2023

Punamusta Oy
Helsingfors 2023

Innehåll

Huvudsakligt innehåll	7
1 Tillämplig lagstiftning vid tillsynen över partifinansieringen	11
1.1 Redovisningsskyldiga enligt partilagen och uppgifter som ska lämnas till revisionsverket	13
2 Statens revisionsverk som övervakare av partifinansieringen	19
2.1 Revisionsverkets åtgärder i tillsynen över partifinansieringen	19
2.2 Mål och förfarande för tillsynen över partifinansieringen 2022	21
3 Observationer från tillsynen över partifinansieringen	25
3.1 De dokument som partilagen förutsätter har i huvudsak lämnats in till redovisningsregistret	25
3.2 Sättet att presentera boksluten och specificeringsnoggrannheten i bokföringen varierar	26
3.3 I revisionsberättelserna saknades uttalanden enligt partilagen	26
3.4 Dokumenteringen av grunderna för specifikationen av kostnaderna för och finansieringen av valkampanjen varierar	27
3.5 Brister konstaterades i redovisningarna av statsunderstöd och överföringen av statsunderstöd.	28
3.6 De aktuella redovisningarna kompletterades under granskningen	30
3.7 Begränsningar som gäller bidraget hade överträtts	31
Bilaga 1: Granskningar av partifinansieringen 2022	33
Bilaga 2: Statistik över partifinansieringen	37

Huvudsakligt innehåll

I tillsynen över partifinansieringen övervakas efterlevnaden av partilagen. I partilagen föreskrivs förpliktande bestämmelser som gäller partier och partiföreningar och främjar öppenhet i finansieringen. Syftet med bestämmelserna är att öka öppenheten i partifinansieringen. Tillsynen gäller registrerade partier, deras partinära sammanslutningar samt de partiföreningar som nämns i statsunderstödsbeslutet.

Statens revisionsverk övervakar hur partilagens bestämmelser om bidrag, redovisning av kostnaderna för och finansieringen av valkampanjer samt utarbetande och inlämnande av anknytande handlingar iakttas i tillsynsobjektens verksamhet. Statens revisionsverk övervakar också det statsunderstöd som avses i partilagen.

Inom ramen för sin tillsynsuppgift kan revisionsverket granska tillsynsobjektens bokföring och medelsanvändning. Vid behov kan revisionsverket uppmana ett tillsynsobjekt att fullgöra sina lagstadgade skyldigheter.

År 2022 inriktades Statens revisionsverks granskningar av partifinansieringen på sammanlagt 56 tillsynsobjekt; de partier som registrerats före 2021, vissa av deras distriktsorganisationer och kvinnoorganisationer samt partinära sammanslutningar. För 2022 redovisade tillsynsobjekten bidragsprestationer för över 4 miljoner euro i redovisningsregistret för tillsynen över partifinansieringen. Statistik över partifinansieringen har sammanställts i bilaga 2.

Centrala observationer av tillsynen över partifinansieringen

Vid tillsynen konstaterades att dokument, redovisningar och uppgifter enligt partilagen saknades i redovisningsregistret. Tillsynsobjekten ombads lämna in de dokument och uppgifter som saknades samt att vid behov korrigera de fel som upptäckts. Saknade dokument och uppgifter lämnades in till redovisningsregistret under granskningen. Efter kompletteringarna har dokumenten och uppgifterna för granskningsperioden som förutsätts enligt partilagen till största delen lämnats in till redovisningsregistret.

Bokföringen för sammanslutningarna som tillsynen gäller har i regel skötts på ändamålsenligt sätt så att revisionsverket utifrån den har kunnat kontrollera om bestämmelserna i partilagen följs. Vid granskningen fästes vid behov vikt vid noggrannheten i kontoplanen för tillsynsobjektens bokföring samt till exempel vid behandlingen av statsunderstöd i bokföringen och hur stödet presenteras i bokslutet.

Liksom tidigare är upptäcktes vissa brister i uttalandena i tillsynsobjektens revisionsberättelser. Vissa av revisorerna hade inte uttalat sig i revisionsberättelserna i enlighet med partilagen.

Tillsynsobjekten lade till, korrigerade och kompletterade aktuella redovisningar och sammanfattningar av redovisningarna under granskningen. Under granskningen lades aktuella redovisningar retroaktivt till i redovisningsregistret till ett värde på över 150 000 euro. Efter kompletteringarna är de aktuella redovisningarna av partifinansieringen till väsentliga delar riktiga och ger till väsentliga delar riktiga uppgifter om de bidrag som de granskade sammanslutningarna har fått.

Vid granskningen observerades bidragsprestationer som strider mot begränsningarna i partilagen. Två tillsynsobjekt hade under kalenderåret tagit emot bidragsprestationer från enskilda givare som inte var partinära sammanslutningar till ett värde på mer än 30 000 euro. För det ena tillsynsobjektet var det fråga om lån som ändrats till bidrag. Det har gjorts aktuella redovisningar över prestationerna.

I två fall kunde givaren inte klarläggas på ett tillförlitligt sätt i efterhand. I det ena fallet hade medelsinsamlingen gjorts med hjälp av en gräsrotsfinansieringskampanj och i det andra hade bidragen samlats in som virtuell valuta. Vid medelsinsamling ska man försäkra sig om att enskilda bidragsgivare kan specificeras om bidraget överskrider gränserna för en sedvanlig insamling. Dessutom rekommenderade Statens revisionsverk att man avstår från att använda virtuella valutor eller att man alternativt använder en betalningsförmedlare som förutsätter stark autentisering.

Enligt partilagen får ett parti, en partiförening och en partinära sammanslutning inte ta emot bidrag till ett värde som överstiger 30 000 euro per kalenderår från en och samma givare. Detta gäller dock inte bidrag till partiet eller en partiförening från en partinära sammanslutning och inte heller bidrag som getts genom testamente. De får inte heller ta emot bidrag från givare som inte kan klarläggas.

Centrala observationer från tillsynen över användningen av statsunderstöd

Vid tillsynen över det statsunderstöd som betalas till riksdagspartierna, dvs. partistödet, utredde Statens revisionsverk hur redovisningsskyldiga understödstagare gör redovisningarna av statsunderstöd. Revisionsverket bad vid behov tillsynsobjekten att korrigera redovisningarna eller ge mer information om hur de gör redovisningarna.

De bidrag som partierna överfört till partiföreningarna har i vissa fall i partiernas redovisningar av statsunderstöd avvikit från de belopp som understödstagarna – distrikts- eller kvinnoorganisationerna – har uppgett att de mottagit i sina redovisningar av statsunderstöd. Även partiernas avtalspraxis varierar. I vissa objekt hade avtal enligt statsunderstödslagen om överföring och användning av statsunderstöd inte ingåtts eller avtalen hade inte undertecknats. Statens revisionsverk har rekommenderat att årliga statsunderstödsavtal ingås.

Ett tillsynsobjekt hade enligt redovisningen av statsunderstödet överfört statsunderstöd till privatpersoner, och enligt uppgifter som erhöles under granskningen var det fråga om valstöd till kandidaters stödföreningar eller stödgrupper. I ifrågavarande objekt pågår tillsynen fortfarande när berättelsen skrivs. Statsunderstödet är enligt statens budget och statsunderstödsbeslutet avsett att stödja partiernas politiska verksamhet samt deras informationsverksamhet och kommunikation. Om statsunderstödet vidareöverförs ska det nya användningsändamålet stämma överens med användningsändamålet i det ursprungliga statsunderstödsbeslutet.

De tillsynsobjekt som avses i partilagen ska sätta sig in i partilagen och de föreskrifter och instruktioner som kompletterar den samt i statsunderstödsbeslutet och dess villkor och följa dem.

1 Tillämplig lagstiftning vid tillsynen över partifinansieringen

I partilagen (10/1969) finns förpliktande bestämmelser för partier och partiföreningar om öppenhet i finansieringen. Man bedömer att öppenhet i partifinansieringen ökar förtroendet för den politiska verksamheten och därmed också ökar valdeltagandet. Partilagens mål är också att förebygga korruption och otillbörliga bindningar som påverkar partiernas verksamhet.

Partilagen innehåller bestämmelser om bidrag till partier, partiföreningar och partinära sammanslutningar. Som bidrag räknas enligt lagen i princip alla prestationer i pengar, varor och tjänster och andra motsvarande prestationer. Endast vissa i lagen uttryckligen nämnda prestationer är inte bidrag och omfattas således inte av regleringen.

Regleringen i partilagen gäller också för partinära sammanslutningar. Med partinära sammanslutning avses en sådan sammanslutning eller stiftelse samt en sådan till en sammanslutning eller stiftelse knuten fond som partiet med sammanslutningens eller stiftelsens samtycke anmäler till Statens revisionsverk som en partinära sammanslutning.

Statens revisionsverk fullgör sin tillsynsuppgift självständigt och oavhängigt i enlighet med verkets granskningsplan. Revisionsverket övervakar iakttagandet av partilagens bestämmelser om bidrag, specifikation av kostnaderna för och finansieringen av valkampanjer samt utarbetande och inlämnande av anknytande handlingar.

Partilagen innehåller också bestämmelser om begränsningar av mottagande av bidrag. Ett parti, en partiförening och en partinära sammanslutning får inte från en och samma givare ta emot bidrag till ett värde som överstiger 30 000 euro per kalenderår. Denna begränsning gäller dock inte bidrag till partiet eller en partiförening från en partinära sammanslutning. Dessutom är det förbjudet att ta emot bidrag från vissa offentliga samfund. Ett parti, en partiförening och en partinära sammanslutning får inte heller ta emot bidrag från givare som inte kan klarläggas. Detta gäller dock inte bidrag som erhållits genom sedvanligt insamlingsarbete. Utländska bidrag får tas emot bara från enskilda personer och från sådana internationella sammanslutningar och stiftelser som företräder partiets ideologinriktning.

Partier, partiföreningar och partinära sammanslutningar är enligt partilagen förpliktade att till Statens revisionsverk redovisa erhållna bidrag till ett värde av minst 1 500 euro samt bidragsgivarna. Uppgifter som ingår i de så kallade aktuella redovisningarna publiceras i registret över redovisning av partifinansieringen.

Revisionsverket fullgör sin tillsynsuppgift självständigt och oavhängigt.

Partierna och de föreningar som nämns i understödsbeslutet ska specificera kostnaderna för och finansieringen av sina valkampanjer. Vid bidrag på minst 1 500 euro ska dessutom bidragsbeloppet och bidragsgivaren nämnas. Uppgifterna sparas i registret över redovisning av partifinansiering och är tillgängliga för allmänheten.

Uppgifterna om extern finansiering samt transaktioner som gäller valkampanjen är enligt bestämmelserna i bokföringslagen och partilagen en del av det upprättade bokslutet. Samtidigt är de föremål för revision enligt revisionslagen. Revisorn för ett parti som får statsunderstöd och för en annan förening som avses i statsunderstödsbeslutet ska i sin revisionsberättelse utöver vad som föreskrivs i revisionslagen uttala sig om

1. huruvida statsunderstödet har använts och rapporterna om dess användning har utarbetats enligt bestämmelserna i partilagen och villkoren i understödsbeslutet,
2. huruvida bestämmelserna i partilagen om bidrag och begränsningar i fråga om bidraget samt om redovisning av kostnaderna för och finansieringen av valkampanjen har iakttagits.

Revisorn för en partinära sammanslutning och för en sådan sammanslutning eller stiftelse vars fond är en partinära sammanslutning ska, utöver det som föreskrivs i revisionslagen, uttala sig om huruvida bestämmelserna i partilagen om bidrag och begränsningar i fråga om bidrag har iakttagits i den partinära sammanslutningens verksamhet.

Justitieministeriet har övervakat iakttagandet av partilagen till den del tillsynen inte ankommer på Statens revisionsverk. Med stöd av partilagen ansvarade justitieministeriet t.o.m. 2015 för den tillsynsuppgift som ankommer på statsunderstödsmyndigheten för partistödet. Genom en lagändring (1688/2015) överfördes tillsynen över statsunderstöd till partier, dvs. partistödet, från justitieministeriet till revisionsverket den 1 januari 2016.

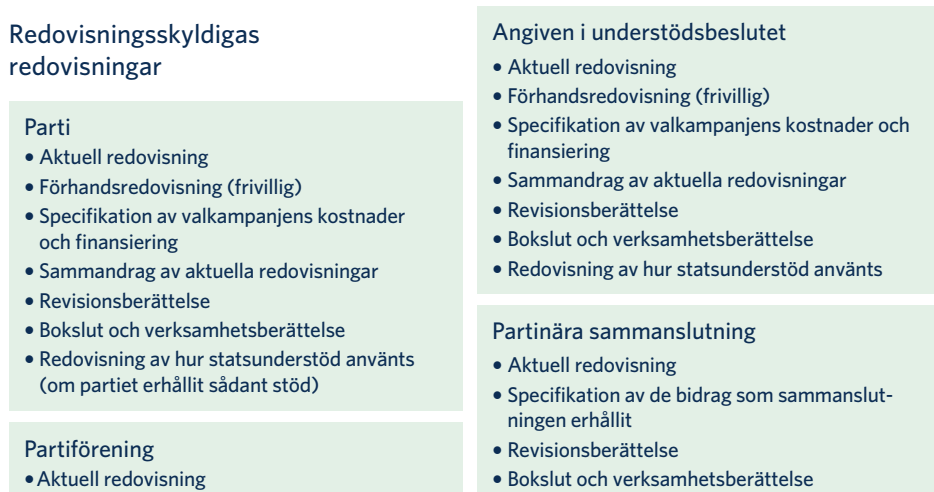
Enligt 9 e § i partilagen övervakar Statens revisionsverk användningen av statsunderstödet. Partistöd beviljas av statsrådet och betalas ut av statsrådets kansli. Enligt beslutet om partistöd fick nio partier statsunderstöd 2022. I understödsbeslutet nämns partiernas distrikts- och kvinnoorganisationer som sammanslutningar. Enligt understödsbeslutet 2022 har de partier som får statsunderstöd sammanlagt 108 distriktsorganisationer och sju separata, registrerade kvinnoorganisationer.

Statens revisionsverk kan med stöd av 11 § i partilagen bestämma att utbetalningen av understöd som avses i 9 § i partilagen ska upphöra och att understöd eller en del av det som redan betalats ut ska återkrävas enligt vad som i statsunderstödslagen bestäms om återkrav. Det kan dock bestämmas att utbetalningen ska upphöra eller att understöd som redan betalats ut ska återkrävas helt eller delvis också i fråga om ett parti som väsentligen försummar en skyldighet som det har enligt denna lag. Om den försumlige är någon annan förening som avses i understödsbeslutet, får upphörandet med utbetalning av understöd eller återkravet gälla bara den del av understödet som anvisats den föreningen.

1.1 Redovisningsskyldiga enligt partilagen och uppgifter som ska lämnas till revisionsverket

I slutet av 2022 var 24 partier antecknade i partiregistret, varav 10 var riksdagspartier. Enligt beslutet om partistöd fick nio partier statsunderstöd 2022. I understödsbeslutet nämns partiernas distrikts- och kvinnoorganisationer som sammanslutningar. Enligt understödsbeslutet 2022 har de partier som får statsunderstöd sammanlagt 108 distriktsorganisationer och sju separata, registrerade kvinnoorganisationer. Tretton partinära sammanslutningar har anmälts till Statens revisionsverk. Antalet redovisningsskyldiga 2022 är således sammanlagt 152.

I partilagen har föreskrivits om lämnande av olika uppgifter till Statens revisionsverk. Figur 1 åskådliggör de olika aktörernas ansvar att lämna in uppgifter.

Figur 1: Redovisningsskyldiga och deras redovisningar enligt partilagen.

Aktuell redovisning

Enligt 8 c § i partilagen ska en redovisning av det bidragsbelopp som ett parti, en partiförening, en förening som nämns i understödsbeslutet och en partinära sammanslutning har fått och uppgift om givarens namn lämnas till Statens revisionsverk. Redovisningen ska lämnas om värdet av ett enskilt bidrag eller värdet av flera prestationer som en och samma givare har gett i bidrag till partiet, partiföreningen eller den partinära sammanslutningen är minst 1 500 euro per kalenderår. Den aktuella redovisningen ska kompletteras alltid när värdet av ett bidrag från en och samma givare som har getts i form av nya prestationer efter det att redovisningen lämnats eller kompletterats överstiger 1 500 euro. Vid behov ska det således ges flera redovisningar av bidrag från en och samma givare.

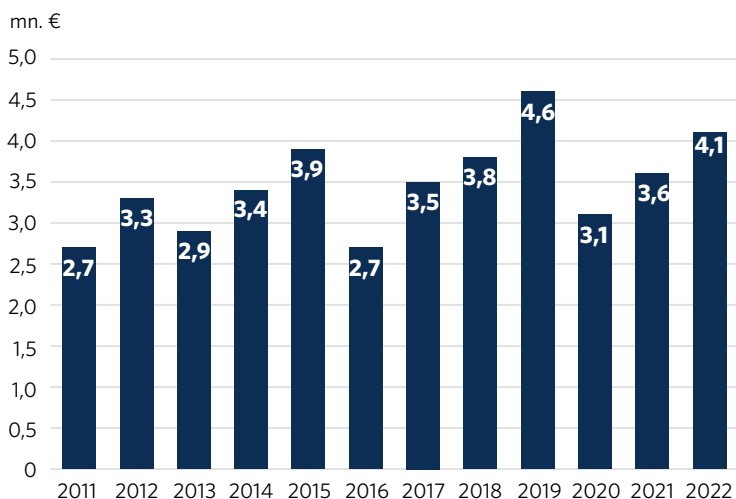
En aktuell redovisning ska lämnas in den 15:e dagen i den kalendermånad som följer efter mottagandet av bidraget. Redovisningar som lämnas in därefter tas emot som försenade.

Partiet sörjer för att de aktuella redovisningarna lämnas in. Partiet ska också se till att partiföreningarna och de partinära sammanslutningarna lämnar aktuella redovisningar av sina erhållna bidrag.

Redovisningarna förs in i det elektroniska redovisningsregister som revisionsverket förvaltar (www.vaalirahoitusvalvonta.fi). Partierna kan ge sina partiföreningar och partinära sammanslutningar rätt att för egen del lämna in aktuella redovisningar. Då ansvarar partiet för att grunduppgifterna om partiföreningen förs in i redovisningsregistret. Det är partiets skyldighet att se till att redovisningarna lämnas in på det sätt som avses i partilagen.

Revisionsverket grundar de partinära sammanslutningarna i redovisningsregistret på basis av de anmälningar som verket fått. Därefter kan en användare som enligt anmälan representerar den partinära sammanslutningen lämna aktuella redovisningar för sammanslutningen.

Alla aktuella redovisningar finns i elektronisk form på webbplatsen för revisionsverkets redovisningsregister. Var och en har rätt att få uppgifter om och kopior av redovisningarna.

Figur 2: Bidrag som redovisats i registret över redovisning av partifinansiering (aktuella redovisningar) 2011-2022.

Bokslutshandlingar för partiet och för de föreningar som nämns i understödsbeslutet

Enligt 9 d § i partilagen ska ett parti lämna in till Statens revisionsverk partiets och i understödsbeslutet avsedda förenings revisionsberättelse, verksamhetsberättelse och balansbok samt de redovisningar och uppgifter som avses i 9 a § 1 mom.

Kravet på att lämna in bokslutshandlingar gäller partiet och de sammanslutningar som nämns i beslutet om statsunderstöd. Övriga partiföreningar ska inte lämna in ovannämnda uppgifter till revisionsverket.

Ett parti ska lämna in till revisionsverket revisionsberättelse, verksamhetsberättelse och balansbok för partiet och för de i understödsbeslutet avsedda föreningarna ifall sådant stöd erhållits samt de redovisningar och uppgifter som avses i 9 a § 1 mom. i partilagen. Dessa omfattar redovisningen av hur statsunderstödet har använts, uppgifterna i de aktuella redovisningarna samt specifikationen av kostnaderna för och finansieringen av valkampanjen. Kostnaderna för och finansieringen av valkampanjen ska enligt revisionsverkets föreskrift (D/615/04.03.00/2022) specificeras och lämnas på en av verket fastställd elektronisk blankett.

Kravet på upprättande av en balansbok i pappersform slopades 2015 i bokföringslagen. Revisionsverket anser att hela bokslutet ska lämnas in till verket med stöd av partilagen även efter lagändringarna. I förekommande fall ska också en verksamhetsberättelse som tillsynsobjektet upprättat enligt sina stadgar lämnas in och publiceras i anslutning till bokslutet.

Uppgifterna och dokumenten ska lämnas in till revisionsverkets elektroniska redovisningsregister. Kostnaderna för och finansieringen av valkampanjen ska enligt revisionsverkets föreskrift (361/41/2011) specificeras och lämnas på en av verket fastställd elektronisk blankett. Redovisningen ska göras i samband med bokslutet för det år då valet hölls. Således granskas partifinansieringen för välfärdsområdesvalet 2022 vid kommande granskningar.

Revisionsverket publicerar de inlämnade uppgifterna utan dröjsmål i sitt redovisningsregister. Dokumenten publiceras i den form de har lämnats in till revisionsverket.

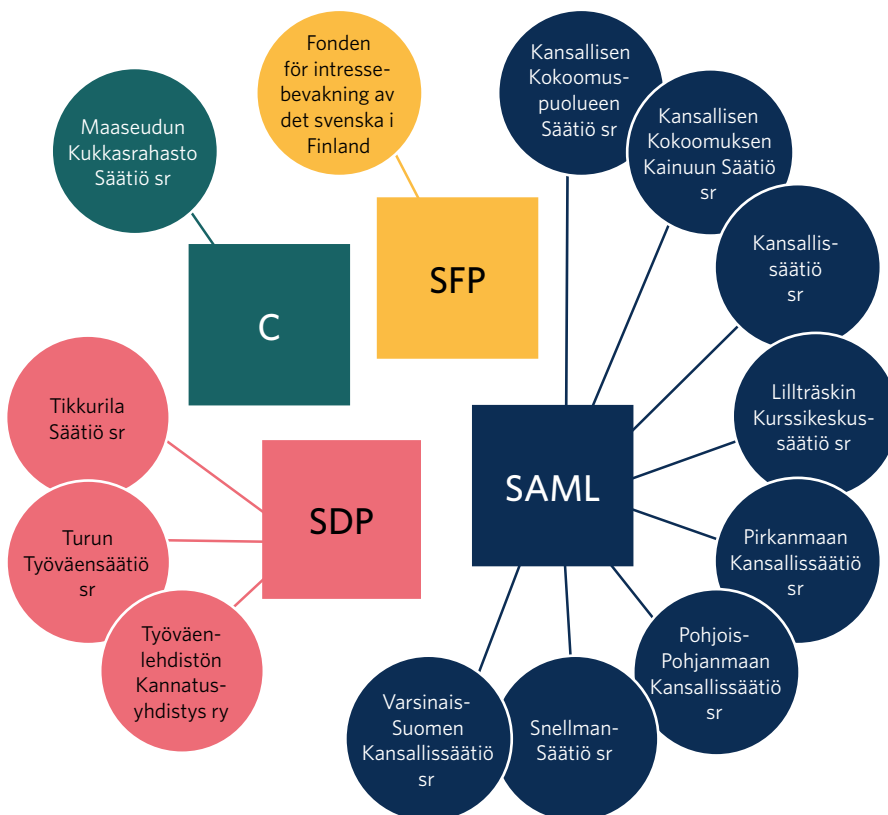
2011	Riksdagsval
2012	Presidentval och kommunalval
2014	Europaparlamentsval
2015	Riksdagsval
2017	Kommunalval
2018	Presidentval
2019	Riksdagsval och Europaparlamentsval
2021	Kommunalval
2022	Välfärdsområdesval

Figur 3: Val 2011-2022.

Bokslutshandlingar för partinära sammanslutningar

En partinära sammanslutning är en sammanslutning eller stiftelse samt en sådan till en sammanslutning eller stiftelse knuten fond som partiet med sammanslutningens eller stiftelsens samtycke anmäler till Statens revisionsverk som en partinära sammanslutning.

8 a § 1 mom. i partilagen ger endast partierna möjlighet att anmäla någon annan sammanslutning, stiftelse eller till sammanslutningen eller stiftelsen knuten fond med dennas samtycke som en partinära sammanslutning. Sålunda är det endast partier som införts i partiregistret som förvaltas av justitieministeriet som kan anmäla andra sammanslutningar, stiftelser och deras fonder som sina partinära sammanslutningar. En förening som inte finns i partiregistret kan inte heller ha sådana av föreningen anmälda partinära sammanslutningar som avses här.

Figur 4: Anmälda partinära sammanslutningar 2022.

Enligt 9 d § i partilagen ska en partinära sammanslutning lämna in till Statens revisionsverk sin revisionsberättelse, verksamhetsberättelse och balansbok samt en specifikation som avses i 9 a § 2 mom. och ett utlåtande som avses i 9 c § 3 mom. inom tre månader från det att sammanslutningens eller stiftelsens bokslut har fastställts. En sammanslutning eller stiftelse vars fond har anmälts vara en partinära sammanslutning ska lämna motsvarande handlingar inom tre månader från det att sammanslutningens eller stiftelsens bokslut har fastställts.

Uppgifterna om den partinära sammanslutningen lämnas till revisionsverket elektroniskt via det redovisningsregister som verket förvaltar. Skyldigheten att lämna in bokslutshandlingar uppkommer från och med den räkenskapsperiod under vilken sammanslutningen anmäldes till revisionsverket som en partinära sammanslutning.

Eventuella ändringar i partilagstiftningen

Statsrådet tillsatte en parlamentarisk valarbetsgrupp för mandatperioden 20.2.2020–31.5.2021. Syftet med arbetsgruppen var att utreda behoven av att utveckla vallagen, partilagen och valfinansieringslagen samt vid behov lagstiftningen som gäller annan politisk verksamhet och göra nödvändiga förändringsförslag. Arbetsgruppens mandatperiod förlängdes till den 31 december 2021. Utifrån riktlinjerna i arbetsgruppens slutrapport bereddes en regeringsproposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om kandidaters valfinansiering, partilagen, 112 och 143 l § i vallagen samt 10 § i lagen om medborgarinitiativ (RP 254/2022). När berättelsen skrivs pågår fortfarande riksdagsbehandlingen av regeringens proposition.

Om regeringens proposition godkänns träder ändringarna i partilagen i kraft den 1 juli 2023. Bland de mest betydande ändringarna kan nämnas den aktuella redovisningen som i fortsättningen ska lämnas om tagna lån samt utökningen av revisionsverkets rätt att få uppgifter. Revisionsverket kommer att ge de redovisningsskyldiga mer detaljerade anvisningar och råd om effekterna av ändringarna efter att lagen har godkänts.

 Keskusta

SFP **RKP**

Liike Nyt

Kristdemokraterna
VÄRDEFULL POLITIK FÖR DIG.

vänstern

Vihreät De Gröna
SAMLINGSPARTIET

2 Statens revisionsverk som övervakare av partifinansieringen

Med stöd av 9 e § i partilagen (10/1969) övervakar Statens revisionsverk att partier, partinära sammanslutningar och i understödsbeslutet avsedda föreningar (tillsynsobjekt) i sin verksamhet iakttar partilagens bestämmelser om bidrag, redovisning av kostnaderna för och finansieringen av valkampanjen samt utarbetande och inlämnande av anknytande handlingar och uppgifter.

Genom att övervaka efterlevnaden av partilagen och genom att publicera redovisningar baserade på den bidrar revisionsverket till att skapa förutsättningar för transparens i partifinansieringen så att partiernas bindningar kan bedömas i offentligheten och av medborgarna.

Statens revisionsverk rapporterar årligen till riksdagen om övervakningen av efterlevnaden av partilagen.

2.1 Revisionsverkets åtgärder i tillsynen över partifinansieringen

Den granskningsrätt som revisionsverket har enligt partilagen omfattar partier, sammanslutningar som nämns i understödsbeslutet och som avses i 9 § i partilagen samt partinära sammanslutningar. Vid fullgörandet av denna uppgift kan verket granska tillsynsobjektets bokföring och medelsanvändning och vid behov uppmana tillsynsobjektet att fullgöra de skyldigheter som följer av denna lag.

I partilagen föreskrivs att revisionsverket kan ge föreskrifter om lämnande av aktuell redovisning (8 c §), specifikation av kostnaderna för och finansieringen av valkampanjen (9 b §) och inlämnande av bokslutshandlingar (9 d §). Revisionsverket har med stöd av partilagen utfärdat följande bestämmelser och anvisningar:

- Statens revisionsverks föreskrift om lämnande av i 8 c § i partilagen avsedd aktuell redovisning (360/41/2010)
- Statens revisionsverks allmänna instruktion om lämnande av i 8 c § i partilagen avsedd aktuell redovisning (358/41/2010)
- Statens revisionsverks föreskrift om framläggande av specifikation av kostnaderna för och finansieringen av valkampanjen i enlighet med 9 b § i partilagen och lämnande av uppgifter i enlighet med 9 d § 1 mom. i partilagen (D/615/04.02.00/2022)
- Statens revisionsverks anvisning om specificering av kostnaderna för och finansieringen av valkampanjen samt lämnande av bokslutsuppgifter (D/614/04.02.00/2022)
- Statens revisionsverks föreskrift om lämnande av i 9 § 2 mom. i partilagen avsedd partinära sammanslutnings bokslut och andra uppgifter till Statens revisionsverk (364/41/2016)

Revisionsverket upprätthåller rådgivningstjänsten för tillsyn över val- och partifinansieringen.

Föreskrifterna och anvisningarna har tillställts partierna. Anvisningen finns även i författningsdatabasen Finlex samt på webbplatsen www.vaalirahoitusvalvonta.fi, som upprätthålls av revisionsverket.

Vid tillsynen över partifinansieringen kan revisionsverket granska tillsynsobjektets bokföring och medelsanvändning och vid behov uppmana tillsynsobjektet att fullgöra de skyldigheter som följer av partilagen.

Revisionsverket får vid vite förplikta tillsynsobjektet att fullgöra sin skyldighet, om handlingar eller uppgifter trots uppmaning från verket inte lämnas in, rättas eller kompletteras eller det inte visas att handlingarna eller uppgifterna är riktiga och tillräckliga och försummelsen enligt en helhetsbedömning är väsentlig. Vitet döms ut av den vitesnämnd som avses i 15 § i lagen om statens revisionsverk (676/2000).

För att sköta uppgifterna enligt valfinansieringslagen och partilagen har revisionsverket tillgång till ett informationssystem för mottagning och publicering av redovisningar för valfinansieringen och redovisningar som föreskrivs i partilagen. I systemet kan redovisningen göras elektroniskt: efter identifiering kan redovisaren på egen hand publicera sin redovisning på valfinansieringstillsynens webbplats. Redovisningar som lämnas till revisionsverket i pappersform eller per e-post införs utan dröjsmål i informationssystemet. Revisionsverket har strävat efter att de som lämnar uppgifterna ska föra in de uppgifter som föreskrivs i partilagen helt och hållet i det elektroniska redovisningsregistret. Rådgivningstjänsten för tillsyn över val- och partifinansieringen som revisionsverket upprätthåller kan kontaktas per telefon och e-post.

I revisionsverkets tillsyn över partilagen har målet för den långsiktiga planeringen varit att utföra en granskning hos alla tillsynsobjekt inom loppet av sex år räknat från tillsynsuppdragets början. Det långsiktiga granskningsmålet har uppnåtts och intervallerna för granskningarna av riksdagspartiernas distriktsorganisationer har blivit kortare.

Begränsningar i tillsynen

Med stöd av partilagen kan revisionsverket endast utöva tillsyn över partier, i understödsbeslutet avsedda föreningar och partinära sammanslutningar. Sammanlagt har revisionsverket 152 tillsynsobjekt. Avgränsningen utesluter största delen av partiföreningarna från tillsynen.

Statens revisionsverk har i sitt yttrande om regeringens proposition 254/2022 om ändringarna i lagen om kandidaters valfinansiering, partilagen, vallagen och lagen om medborgarinitiativ lyft fram att dess tillsynsuppgift borde utvidgas till att gälla även lokala föreningar. Enligt vissa uppskattningar skulle tillsynen över 152 partiorganisationer ökas till att omfatta upp till 6 000 partiorganisationer. Således skulle en utvidgning av tillsynen till att omfatta lokala föreningar kräva tilläggsresurser för revisionsverket.

2.2 Mål och förfarande för tillsynen över partifinansieringen 2022

Målet för tillsynen över partifinansieringen är att producera information om efterlevnaden av partilagen. Målet för tillsynen över partifinansieringen 2022 var att utreda

- om tillsynsobjektens lagstadgade redovisningar ger bokföringsgrundade riktiga och tillräckliga uppgifter om partifinansieringen och iakttagandet av bidragsbegränsningarna i enlighet med bestämmelserna och utifrån tillsynsbehoven och
- om tillsynsobjektens bokföring är adekvat ur partilagens synpunkt och om de redovisningsskyldiga har iakttagit partilagens centrala bestämmelser om partifinansieringen och begränsningarna av den.

Kriterierna för tillsynen fastställdes på basis av partilagen. I tillsynen har man också beaktat föreskrifter och instruktioner som kompletterar partilagen, andra centrala författningar såsom statsunderstödslagen samt statsunderstödsbeslutet och dess villkor.

Eftersom Statens revisionsverk sedan ingången av 2016 också utövar tillsyn över statsunderstödet var målet dessutom att utreda förfarandena för överföring och användning av statsunderstöd.

År 2022 gjorde tillsynen över partifinansieringen sammanlagt 56 granskningar:

- riksdagspartier (9 st.); granskningsperiod 1.9.2020–31.12.2021
- partier (9 st.); granskningsperiod 1.9.2019–31.12.2021
- partinära sammanslutningar (12 st.); granskningsperiod 1.9.2018–31.12.2021
- kvinnoorganisationer (6 st.); granskningsperiod 1.9.2020–31.12.2021
- distriktsorganisationer (20 st.); granskningsperiod 1.9.2019–31.12.2021 eller 1.9.2017–31.12.2020.

Distriktsorganisationerna och deras partier underrättades om granskningarna i februari 2022. Granskningarna genomfördes hösten 2022 i enlighet med granskningsplanen. Granskningarna utfördes som lokala granskningar eller på distans. Granskningen omfattade bokslut, verksamhetsberättelser och revisionsberättelser samt de bokföringshändelser för granskningsperioden som är väsentliga ur partilagens synvinkel, aktuella redovisningar som gjorts, specifikationer som gäller kostnader för och finansiering av valkampanjen och statsunderstödsredovisningar.

Granskningen var inriktad på bl.a. följande:

- det allmänna ordnandet av tillsynsobjektets bokföring och betalningsrörelse samt medelförvaltning
- sättet att specificera understöd och kostnader i bokföringen med tanke på partilagen
- iakttagandet av partilagens begränsningar av bidrag som längst under perioden 1.9.2017–31.12.2021.
- de aktuella redovisningarnas täckning utifrån bokföringen och granskning av redovisningarnas informationsinnehåll
- uppföljning och beaktande av bidrag som erhållits i annan form än pengar i redovisningsförfarandet

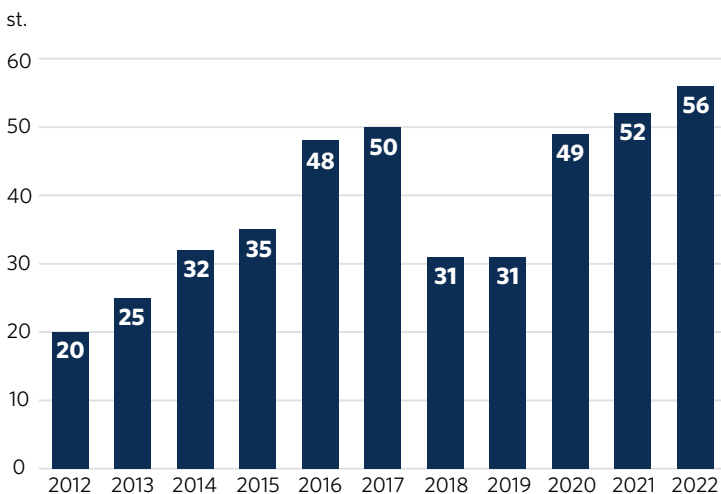
- jämförelse av uppgifter i redovisningarna från ett parti och någon annan organisation
- ändamålsenligheten i revisionsberättelsens uttalanden med tanke på partilagen
- förfarandena för användning och överföring av statsunderstöd.

Under 2022 utförde revisionsverket 56 granskningar av partifinansieringen. De gjordes av överrevisor Jonna Carlson, ledande redovisningsrevisor, OFR Klaus Krokfors, ledande redovisningsrevisor Pontus Londen, ledande redovisningsrevisor Jari Siirola och överrevisor Hanna Surakka.

Figur 5: Processen för granskning av partifinansieringen.

Utkast till responspromemorior över granskningarna skickades till tillsynsobjekten för kommentarer i november 2022. De slutliga responspromemoriorna skickades till tillsynsobjekten i december 2022. De riksdagspartier som får statsunderstöd delgavs också responsmemoriorna för de granskade distriktsorganisationerna. Kommentarer till responspromemoriorna skulle i nödvändiga delar lämnas till revisionsverket senast den 5 januari 2023.

Figur 6: Utveckling av antalet granskningar av partifinansieringen 2012-2022.

3 Observationer från tillsynen över partifinansieringen

I tillsynen över partifinansieringen har efterlevnaden av partilagen övervakats. I tillsynsuppgiften har man granskat att dokument och uppgifter har utarbetats i enlighet med partilagen. Man har också granskat tillsynsobjektens bokföring och medelsanvändning till nödvändiga delar.

3.1 De dokument som partilagen förutsätter har i huvudsak lämnats in till redovisningsregistret

En del av de redovisningsskyldiga som var föremål för granskningen 2022 hade inte lämnat in alla dokument enligt partilagen till Statens revisionsverk. Vid granskningen ombads tillsynsobjekten lämna in de dokument som saknades och de lämnades in till redovisningsregistret under granskningen. Efter granskningen har de dokument som partilagen förpliktar till huvudsakligen lämnats in till redovisningsregistret.

Enligt 9 d § i partilagen ska ett parti lämna in till Statens revisionsverk partiets och i understödsbeslutet avsedda föreningars revisionsberättelse, verksamhetsberättelse och balansbok samt de redovisningar och uppgifter som avses i 9 a § 1 mom. En förening som avses i understödsbeslutet ska för detta ändamål tillstålla partiet motsvarande handlingar och uppgifter.

Revisionsverket publicerar lagstadgat i sitt redovisningsregister de bokslut för partier och i statsunderstödsbeslutet nämnda partiföreningar och övriga dokument som nämns i partilagen och som lämnats in till verket. Revisionsverket ska övervaka att de redovisningsskyldiga upprättar de handlingar som nämns i partilagen och lämnar in dem till revisionsverket.

Vid tillsynen konstaterades att enskilda partier inte hade lämnat in bokslut och revisionsberättelse för tidigare år. Detta berodde på att bokslutet inte hade fastställts. Ett parti lämnade in bokslut för flera år under granskningen. Boksluten fastställdes under granskningen. Det som föreskrivs i bokföringslagen gäller ett partis och en i understödsbeslutet avsedd förenings bokföringsskyldighet, bokslut och verksamhetsberättelse.

Revisionsverket publicerar bokslut för partier och i statsunderstödsbeslutet nämnda partiföreningar och övriga dokument som nämns i partilagen.

Enligt 3 kap. 6 § i bokföringslagen (1336/1997) ska bokslutet och verksamhetsberättelsen upprättas inom fyra månader från räkenskapsperiodens utgång. Enligt 9 d § i partilagen ska partiets bokslutshandlingar och de uppgifter som anges i partilagens 9 a § 1 mom. lämnas till revisionsverket inom tre månader från det att partiets bokslut har fastställts. Handlingar och uppgifter som gäller de i understödsbeslutet avsedda föreningarna ska lämnas in inom en månad från det att föreningens bokslut har fastställts och handlingar som förutsätts av partinära sammanslutningar inom tre månader från det att bokslutet har fastställts.

3.2 Sättet att presentera boksluten och specificeringsnoggrannheten i bokföringen varierar

I likhet med tidigare år varierar innehållet i och omfattningen av boksluten som tillsynsobjekten lämnat in till revisionsverket. Vid granskningen konstaterades också att underskrifter saknades i boksluten. Tillsynsobjekten kompletterade boksluten under granskningen.

Under granskningen rekommenderade revisionsverket att ägna uppmärksamhet åt bokföringens specifikationsnoggrannhet och hur bokslutet presenteras i fråga om de centrala posterna i partifinansieringen. Vid granskningen observerades att uppgifterna i redovisningen av statsunderstöd inte alltid stämde överens med uppgifterna i bokslutet. Statens revisionsverk rekommenderade att statsunderstödet skiljs åt från övriga poster i bokföringen och bokslutet så att redovisningen av statsunderstöd kan stämmas av mot bokföringen och mot bokslutet till väsentliga delar. Redovisningar av statsunderstöd korrigerades under granskningen. Vid granskningen rekommenderade man vid behov att revisionsobjekten redigerar sin kontoplan så att den blir ändamålsenlig.

Enligt 9 e § i partilagen kan Statens revisionsverk i sin tillsynsuppgift granska tillsynsobjektens bokföring och medelsanvändning. Revisionsverket kan framlägga observationer av rekommendationskaraktär om bokföringsarrangemang och bokslutsförfaranden. Bokföringen för sammanslutningarna som tillsynen gäller har i regel skötts på ändamålsenligt sätt så att revisionsverket utifrån den har kunnat kontrollera om bestämmelserna i partilagen följs.

3.3 I revisionsberättelserna saknades uttalanden enligt partilagen

Vid granskningen observerades enstaka brister i de övervakade sammanslutningarnas revisionsberättelser i fråga om uttalanden enligt 9 c § i partilagen. Revisorerna har inte alltid avgett dessa uttalanden i revisionsberättelserna. Bestämmelserna i 9 c § i partilagen tillämpas på revisionen av partier som får statsunderstöd, föreningar som nämns i understödsbeslutet och partinära sammanslutningar. Bestämmelserna tillämpas inte på partier som inte får statsunderstöd.

Enligt revisionslagen är alla föreningar inte skyldiga att välja en revisor. En del av de föreningar på vilka 9 c § i partilagen inte tillämpas kan välja en verksamhetsgranskare, som upprättar en verksamhetsgranskningsberättelse. I partilagen beaktas endast revisionsberättelser, inte val av verksamhetsgranskare eller verksamhetsgranskningsberättelser. Statens revisionsverk publicerar trots detta också verksamhetsgranskningsberättelser.

I granskningarna observerades fall där revisorn hade avgett sin revisionsberättelse innan kostnadsredovisningsblanketten för det aktuella årets statsunderstöd var tillgänglig eller åtminstone innan den hade lämnats till revisionsverket. Av revisorernas rapportering framgår endast mycket sällan vilken period eller vilket år uttalandet om understödsredovisningen gäller. Därför rekommenderar revisionsverket att tillsynsobjekten behandlar redovisningen för föregående års statsunderstöd redan i samband med bokslutet och att revisorerna får tillgång till den redan innan revisionsberättelsen avges. Målet med partilagen är att tillsynen över dess bestämmelser i väsentlig grad grundas på revisionerna för de partier som får statsunderstöd, deras partinära sammanslutningar samt partiernas distriktsorganisationer och kvinnoorganisationer.

3.4 Dokumenteringen av grunderna för specifikationen av kostnaderna för och finansieringen av valkampanjen varierar

Vid granskningen konstaterades att specifikationen av kostnaderna för och finansieringen av valkampanjen har dokumenterats i varierande grad. Under granskningen korrigerade tillsynsobjekten specifikationerna av kostnaderna för och finansieringen av valkampanjen och lämnade vid behov in helt saknade specifikationer till Statens revisionsverks elektroniska system.

Ett parti samt en förening som avses i understödsbeslutet ska specificera sina under kampanjperioden uppkomna kostnader för valkampanjen och kampanjfinansieringen. Specifikationen ska göras separat för varje allmänt val. Med allmänna val avses riksdagsval, presidentval, välfärdsområdesval, kommunalval och Europaparlamentsval. Med kampanjperiod avses en tidsperiod som börjar sex månader före valdagen och slutar två veckor efter den.

Specifikationen av kostnaderna för och finansieringen av valkampanjen bör kunna härledas från bokföringen eller andra utredningar och bör kunna avstämmas mot dem. Statens revisionsverk rekommenderar att tillsynsobjekten omsorgsfullt dokumenterar utifrån vad och på vilket sätt siffrorna i specifikationen av kostnaderna för och finansieringen av valkampanjen bildas så att man i efterhand ska kunna bekräfta att de redovisade uppgifterna är korrekta.

3.5 Brister konstaterades i redovisningarna av statsunderstöd och överföringen av statsunderstöd

Vid granskningarna observerades att partistöd som överförts till distrikts- eller kvinnoorganisationerna ställvis avvek från de uppgifter som understödstagarna uppgett i redovisningarna av statsunderstöd. I vissa fall var det inte helt klart om det stöd som partiet gett sin distriktsorganisation var vidareöverfört statsunderstöd eller annat stöd.

Statens revisionsverk har rekommenderat att tillsynsobjekten fäster avseende vid hur statsunderstödet används och hur det dokumenteras, så att de kan fullgöra sina lagstadgade skyldigheter angående användningen av statsunderstödet och en ändamålsenlig redovisning.

I likhet med tidigare granskningar konstaterades att den oregistrerade föreningen Socialdemokratiska Kvinnor är en del av Finlands Socialdemokratiska Parti r.p. Föreningen har dock ett eget bankkonto och en egen bokföring. Vänsterförbundets Vasemmistonaiset är inte heller en registrerad förening. Vasemmistonaiset är ett nätverk som sköter partiets kvinnoverksamhet och i praktiken utgör en del av partiets verksamhet. De belopp som redovisats i dessa partiets redovisningar av statsunderstöd och som överförts till kvinnoorganisationerna har alltså inte överförts till en utomstående organisation, utan beloppen i fråga ingår i partiets egen bokföring.

I ett fall stämde partiets och dess kvinnoorganisationers redovisningar inte överens, eftersom partiet i sin redovisning av statsunderstöd utöver det statsunderstöd som överförts till kvinnoorganisationen hade inkluderat poster från partiets egen bokföring som man ansåg att hade använts för kvinnoverksamhet. Ett av tillsynsobjekten hade återbetalat till statsrådets kansli den oanvända andelen av statsunderstödet 2020 som var avsett för kvinnoverksamhet.

I moment 23.20.50 Understödjande av partiverksamhet i statsbudgeten 2021 konstateras att anslaget får användas för bidrag till partier som är representerade i riksdagen för att stödja sådan offentlig verksamhet som anges i partiernas stadgar och allmänna program i enlighet med 9 § i partilagen (10/1969) och 1 § i förordningen om understöd för partiverksamhet (27/1973). Anslaget om 35 456 825 euro är avsett för att stödja partiernas politiska verksamhet samt deras informationsverksamhet och kommunikation. Av anslaget är 5 procent avsett för politisk verksamhet som utövas av partiernas kvinnor och 5 procent för verksamheten inom partiernas distriktsorganisationer. I beslutet om partistöd 2021 konstateras att partierna ska använda den understödsandel på fem procent som anvisats för politisk verksamhet som utövas av kvinnor under 2021 för partiets egen politiska verksamhet för kvinnor eller överföra understödsandelen helt eller delvis till den i ansökan angivna föreningen för politisk verksamhet för kvinnor (kvinnoorganisationen).

Statens revisionsverk lyfter fram att den nuvarande författningsgrunden möjliggör synnerligen brokig praxis särskilt beträffande användningen av den andel av statsunderstödet som anvisats för politisk verksamhet som utövas av kvinnor och att författningsgrunden i detta avseende bör förtydligas. Statens revisionsverk anser att man i statens budget och i beslutet om partistöd bör definiera mer detaljerat vad man avser med partiets egen politiska verksamhet för kvinnor, så att användningen och överföringen av understödet ska förstås på ett entydigt sätt och för att redovisningarna av statsunderstöd ska vara jämförbara sinsemellan. En precisering av författningsgrunden skulle också trygga jämlikheten mellan partierna.

Tabell 1: Statsunderstöd till partierna 2021.

Parti	Återstående belopp 31.12.2020 enl. redovisn.	Beviljat 2021	Överförts	Återstående belopp 31.12.2021 enl. redovisn.
SAML	0 €	6 770 650,00 €	2 664 208,57 €	0 €
RN	0 €	178 175,00 €	17 817,75 €	0 €
SANNF	3 348 718,42 €	6 948 825,00 €	1 631 268,27 €	2 118 022,16 €
SFP	0 €	1 603 575,00 €	480 800,00 €	0 €
C	672 182,16 €	5 523 425,00 €	2 112 429,66 €	582 005,52 €
KD	104 509,99 €	890 875,00 €	163 457,96 €	159 723,70 €
SDP	176 664,17 €	7 127 000,00 €	2 604 000,35 €	0 €
VF	769 794,00 €	2 850 800,00 €	616 507,00 €	774 021,00 €
GRÖNA	126 934,05 €	3 563 500,00 €	662 401,26 €	0 €
Totalt	5 198 802,79 €	35 456 825,00 €	11 022 890,82 €	3 563 772,38 €

Vid granskningen observerades i likhet med tidigare granskningar att de olika partiernas avtalspraxis varierar. I vissa fall hade avtal enligt statsunderstödslagen inte ingåtts eller undertecknats. En del av avtalen hade ingåtts för en tidsperiod på flera år. Statens revisionsverk har rekommenderat att avtalen ingås årligen för att informationen i dem ska vara aktuell.

Enligt villkoren i understödsbeslutet ska partiet när understöd används för något annat ändamål än egen verksamhet ingå ett avtal enligt 7 § 3 mom. i statsunderstödslagen om användning av understödet, övervakning av användningen och villkoren för detta med sammanslutningar (inkl. distrikts- och kvinnoorganisationer) eller stiftelser som använder understödet.

Ett tillsynsobjekt hade enligt redovisningen av statsunderstödet överfört statsunderstöd till privatpersoner, och enligt uppgifter som erhöles under granskningen var det fråga om valstöd till kandidaters stödföreningar eller stödgrupper. För ifrågavarande objekt pågår tillsynen fortfarande då berättelsen skrivs. Statsunderstödet är enligt statens budget och statsunderstödsbeslutet avsett att stödja partiets politiska verksamhet samt partiernas informationsverksamhet och kommunikation.

Enligt 9 § 1 mom. i partilagen kan en del av understödet till ett parti anvisas för stödjande av någon annan förenings verksamhet. Enligt regeringens proposition 6/2010 kan en sådan annan förening vara till exempel partiets distriktsorganisation eller en partinära kvinno- eller ungdomsorganisation. Om statsunderstödet vidareöverförs med stöd av 7 § 3 mom. i statsunderstödslagen ska det nya användningsändamålet stämma överens med användningsändamålet i det ursprungliga statsunderstödsbeslutet.

Enligt partilagen eller statsrådets beslut om partistöd är det inte tillåtet att överföra statsunderstöd enligt 9 § i partilagen till kandidater eller kandidaters stödgrupper eller stödföreningar.

Statens revisionsverk kan med stöd av 11 § i partilagen bestämma att utbetalningen av understöd som avses i 9 § i partilagen ska upphöra och att understöd eller en del av det som redan betalats ut ska återkrävas enligt vad som i statsunderstödslagen bestäms om återkrav.

3.6 De aktuella redovisningarna kompletterades under granskningen

Flera aktuella redovisningar och sammandrag av aktuella redovisningar lades till, korrigerades och kompletterades under granskningen. För 2022 har bidragsprestationer registrerats i redovisningsregistret för över 4 miljoner euro. Under granskningen lades aktuella redovisningar till för tidigare år till ett värde på över 150 000 euro. Efter granskningen kan det konstateras att de aktuella redovisningarna av partifinansieringen till väsentlig del är korrekta efter kompletteringarna och att de till väsentlig del ger riktiga uppgifter om de bidrag somtillsynsobjekten fått.

Man ska i fortsättningen göra aktuella redovisningar av genomfakturering av reklamkostnader.

Vid granskningen konstaterades i likhet med tidigare år att ett tillsynsobjekt hade betalat kandidaters valreklamer och fakturerat reklamkostnaderna av kandidaterna. Denna så kallade genomfakturering av reklamkostnader har inte i partilagen uteslutits från bidragsbegreppet, så i fortsättningen ska man göra aktuella redovisningar av dem.

Vissa typer av icke redovisade prestationer ger utrymme för tolkning. Oftast är de sådana lagliga prestationer som avses i partilagen och som omfattas av redovisningsskyldighet i stället för att ingå i lagens särskilda uppräknings undantag från skyldigheten. Tillsynsobjekten betraktade vanligtvis dessa prestationer eller förmåner med penningvärde som genomgångsposter eller avtalsbaserade transaktioner. Till dem hör olika slags betalningar av annonser eller reklam samt så kallade kandidatavgifter och riksdagsledamotsavgifter. Beloppet av dessa avgifter och förfarandena för att ta ut dem varierar stort och samma personer kanske också betalar andra avgifter till aktören. Då kan den kumulativa redovisningsgränsen på 1 500 euro per år lätt överskridas. Det kan också vara fråga om avgifter som betalas helt eller delvis mot vederlag.

Tillsynsobjekt har liksom tidigare även erhållit studiebidrag över vilka partierna inte i samtliga fall har gjort aktuella redovisningar. När det är fråga om en prestation som grundar sig på statens eller en kommuns budget behöver ingen redovisning göras. Man har dock observerat att studiebidragens ursprung inte har dokumenterats tillräckligt och därför har man vid granskningarna inte kunnat säkerställa huruvida prestationerna härstammar från statsbudgeten.

Undervisnings- och kulturministeriet har beslutat att tillsätta en arbetsgrupp för att utreda praxis gällande studiecentralernas statsandelsfinansiering samt de godtagbara kostnader för studiecentralernas driftskostnader som påverkar beräkningen av studiecentralernas genomsnittliga pris per enhet. Projektets tidtabell är 24.10.2022–31.3.2023.

Vid granskningen utreddes prestationer som erhållits i form av varor, tjänster eller på annat motsvarande sätt. Inga poster som överskridit redovisningsgränsen konstaterades till denna del.

3.7 Begränsningar som gäller bidraget hade överträtts

Vid granskningen observerades bidragsprestationer som strider mot begränsningarna i partilagen. Två tillsynsobjekt hade mottagit över 30 000 euro i bidragsprestationer från enskilda givare under ett kalenderår. För det ena tillsynsobjektet var det fråga om lån som ändrats till bidrag. Det har gjorts aktuella redovisningar av prestationerna.

Enligt 8 b § i partilagen får ett parti, en partiförening och en partinära sammanslutning inte ta emot bidrag till ett värde som överstiger 30 000 euro per kalenderår från en och samma givare. Detta gäller dock inte bidrag till partiet eller en partiförening från en partinära sammanslutning och inte heller bidrag som getts genom testamente.

Vid granskningen observerades två fall där det inte var möjligt att i efterhand utreda givaren på ett tillförlitligt sätt. I det ena fallet hade medelsinsamlingen gjorts med hjälp av en gräsrotsfinansieringskampanj och i det andra fallet hade bidragen samlats in med hjälp av virtuella valutor. Vid medelsinsamlingen ska man försäkra sig om att enskilda betalare kan specificeras. Dessutom rekommenderade Statens revisionsverk att man avstår från att använda virtuella valutor eller att man alternativt använder en betalningsförmedlare som förutsätter stark autentisering.

Enligt 8 b §w i partilagen får ett parti, en partiförening och en partinära sammanslutning inte ta emot bidrag från givare som inte kan klarläggas. Detta gäller dock inte bidrag som erhållits genom sedvanligt insamlingsarbete. Statens revisionsverk har ansett att donationer på flera hundra euro överskrider gränsen för sedvanligt insamlingsarbete.

Bilaga 1: Granskningar av partifinansieringen 2022

Granskade organisationer	Granskningsdatum
Centerns distrikt r.f.	10.11.2022
Djurrättspartiet r.p.	6.10.2022
Feministiska partiet r.p	23.9.2022
Finlands Svenska Socialdemokrater rf	27.9.2022
Fonden för intressebevakning av det svenska i Finland	6.9.2022
Helsingin Sosialidemokraatit ry	29.9.2022
Medborgarförbundet r.p.	26.9.2022
Medborgarpartiet r.p.	8.9.2022
Samlingspartiet r.p.	14.9.2022
Kansallisen Kokoomuksen Kainuun säätiö s.r.	13.10.2022
Kansallisen Kokoomuspuolueen Säätiö s.r.	10.10.2022
Kansallissäätiö s.r.	17.10.2022
Keski-Suomen Kokoomus ry	25.8.2022
Keski-Suomen Vasemmisto ry	25.8.2022
Keski-Suomen Vihreät ry	2.9.2022
Keskustan Etelä-Pohjanmaan piiri ry	3.10.2022
Keskustan Itä-Savon piiri ry	3.10.2022
Keskustan Keski-Pohjanmaan piiri ry	19.8.2022
Keskustan Keski-Suomen piiri ry	18.8.2022
Kokoomuksen Naisten Liitto	27.9.2022
Liberalpartiet - Frihet att välja r.p.	28.9.2022
Rörelse.nu r.p.	8.9.2022
Lillträskin Kursikeskussäätiö s.r.	12.9.2022
Maaseudun Kukkasrahasto Säätiö s.r.	17.10.2022
Perussuomalainen Helsinki ry	3.10.2022
Perussuomalaiset Naiset ry	14.9.2022
Sannfinländarna r.p.	13.9.2022
Perussuomalaisten Etelä-Pohjanmaan piiri ry	21.10.2022

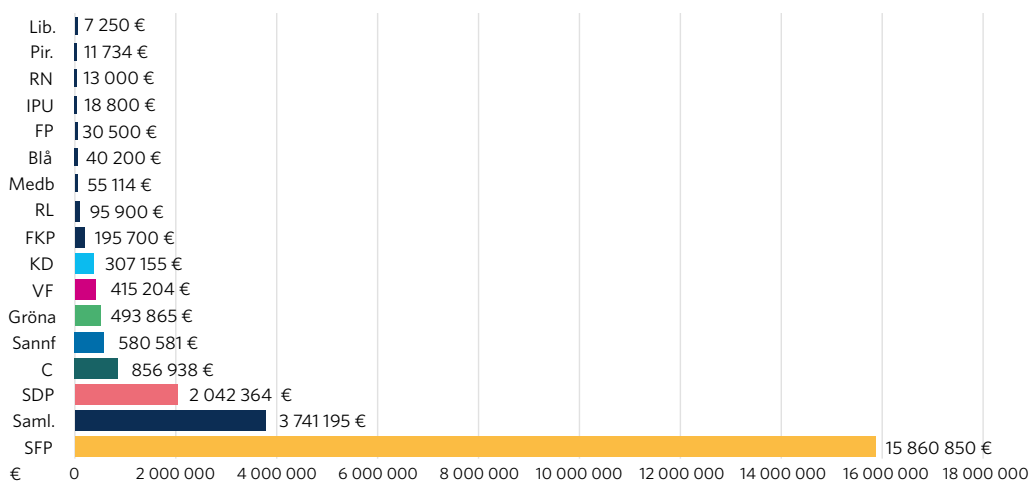
Granskade organisationer	Granskningsdatum
Perussuomalaisten Keski-Pohjanmaan piiri ry	19.10.2022
Perussuomalaisten Keski-Suomen piiri ry	1.9.2022
Perussuomalaisten Kymen piiri ry	19.10.2022
Piratpartiet r.p.	28.9.2022
Pirkanmaan Kansallissäätiö s.r.	24.10.2022
Pohjanmaan Kokoomus ry	19.10.2022
SDP:n Keski-Suomen Piiri ry	1.9.2022
Seitsemän tähden liike r.p.	12.10.2022
De Blåa r.p. (Korjausliike)	20.10.2022
Snellman-säätiö s.r.	24.10.2022
Finska Folket Först r.p.	13.10.2022
Centern i Finland r.p.	5.10.2022
Suomen Keskustanaiset ry	27.9.2022
Kristdemokraterna i Finland r.p.	24.8.2022
Suomen Kristillisdemokraattien (KD) Keski-Suomen piiri ry	18.8.2022
Suomen Kristillisdemokraattiset (KD) Naiset ry	24.8.2022
Finlands Socialdemokratiska Parti r.p.	31.8.2022
Svenska Folkpartiet i Finland r.p.	5.9.2022
Svenska folkpartiet i Österbotten r.f.	20.9.2022
Svenska Kvinnoförbundet r.f	13.9.2022
Tikkurila Säätiö s.r.	27.10.2022
Turun Työväensäätiö s.r.	29.8.2022
Työväenlehdistön Kannatusyhdistys ry	27.10.2022
Vaasan Vaalipiirin Vihreät ry	25.10.2022
Varsinais-Suomen Kansallissäätiö s.r.	29.8.2022
Vänsterförbundet r.p.	7.9.2022
Gröna förbundet r.p.	18.10.2022
Vihreät Naiset ry	29.9.2022

Bilaga 2: Statistik över partifinansieringen

Tabellerna har utarbetats i januari 2023. Eftersom bidragsprestationer också kan redovisas retroaktivt kan bidragsbeloppen ännu ändras. Bidragsprestationer mellan partier och deras partiföreningar har också redovisats i redovisningsregistret. Eftersom dessa prestationer inte ska ingå i aktuella redovisningar har man strävat efter att ta bort dem från registret för att de ackumulerade beloppen inte ska bli missvisande. De som använder redovisningsregistret kan själva skapa sammanfattande rapporter till exempel om de bidragsgivare som givit mest bidrag eller de som erhållit mest bidrag.

Figur 7: Bidrag som redovisats i registret över redovisning av partifinansiering (aktuella redovisningar) partivis 2011–2022. Namnet på organisationen Blå har ändrats och figuren innehåller det sammanlagda stödet för Blå framtid r.p. och De Blåa r.p. Namnet på organisationen IPU har ändrats och figuren innehåller det sammanlagda stödet för Självständighetspartiet r.p. och Tasapainon puolesta - IPU - För jämvikt r.p. Siffrorna i figuren är inte jämförbara med tidigare års berättelser, eftersom figuren till skillnad från tidigare berättelser innehåller endast bidrag till partier och inte bidrag till andra partiföreningar.

Tabell 2: Bidrag från partinära sammanslutningar 2011-2022.

Organisation	Bidragsbelopp
Svenska folkpartiet i Finland r.p.	
Fonden för intressebevakning av det svenska i Finland	15 289 688,00 €
Samlingspartiet r.p.	
Kansallisen Kokoomuspuolueen Säätiö sr	2 900 000,00 €
Kansallissäätiö sr	1 462 806,00 €
Kansallisen Kokoomuksen Kainuun Säätiö sr	1 175 781,00 €
Snellman-Säätiö sr	934 762,50 €
Varsinais-Suomen Kansallissäätiö sr	608 326,60 €
Pirkanmaan Kansallissäätiö sr	269 895,00 €
Lillträskin Kurssikeskussäätiö sr	18 500,00 €
Pohjois-Pohjanmaan Kansallissäätiö sr	48 100,00 €
Finlands Socialdemokratiska Parti r.p.	
Työväenlehdistön Kannatusyhdistys ry	874 000,00 €
Turun Työväensäätiö sr	1 241 969,44 €
Tikkurila Säätiö sr	861 393,99 €
Centern i Finland r.p.	
Maaseudun Kukkasrahasto Säätiö sr	1 214 800,00 €
Sannfinländarna r.p.	
JRT-säätiö sr	462 373,96 €

*) Redovisningen hänför sig till juni 2018, och den lämnades för sent i april 2019. Stiftelsens ställning som partinära sammanslutning upphörde i juni 2018.

Tabell 3: Bidrag från andra stiftelser än partinära sammanslutningar 2011-2022.

Organisation	Bidragsbelopp
Stiftelsen för utbildning och kultur på svenska i Finland sr	960 000,00 €
Stiftelsen Tre Smeder sr	635 500,00 €
Yksityisyrittäjien Säätiö sr	360 000,00 €
Stiftelsen Brita Maria Renlunds Minne sr	206 000,00 €
Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton (TT) -säätiö	160 000,00 €
Avantisäätiö sr	109 410,00 €
Koillismaasäätiö sr	64 200,00 €
Salin-säätiö sr	61 000,00 €
Spartacus-säätiö sr	57 941,00 €
Maaseudun Säätiö sr	57 250,00 €
Imatrankoskenparrassäätiö sr	49 890,00 €
Satakunnan Kansallissäätiö sr	32 950,13 €
Folkets Kulturfond sr	26 500,00 €
Keskitien Säätiö sr	15 000,00 €
Maaseudun Yhteisvaliokunnan Säätiö	15 000,00 €
Naantalin Työväenyhdistyksen rekisteröity säätiö	11 000,00 €
Stiftelsen för det tvåspråkiga Finland sr	9 000,00 €
Kari Mattilan säätiö sr	3 500,00 €
Heinolan Sosialidemokraattisen Työväenyhdistyksen Säätiö sr	3 100,00 €
Yrjö Sirolan Säätiö	2 000,00 €

Tabell 4: De största bidragsgivarna 2022.

Organisation	Bidragsbelopp
Fonden för intressebevakning av det svenska i Finland	1 798 057,00 €
Pro Markkinatalous ry	749 000,00 €
Svenska litteratursällskapet i Finland rf *)	210 000,00 €
Turun Työväensäätiö sr	149 040,38 €
Kansallisen Kokoomuspuolueen Säätiö sr	100 000,00 €
Tikkurila Säätiö sr	92 000,00 €
Maaseudun Kukkasrahasto Säätiö sr	90 000,00 €
Kansallissäätiö sr	70 000,00 €
Kansallisen Kokoomuksen Kainuun Säätiö sr	65 000,00 €
Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry, Turism- och Restaurangförbund rf	50 000,00 €
Föreningen Konstsamfundet r.f.	45 000,00 €
Yksityisyrittäjien Säätiö sr	30 000,00 €
Versowood Oy	30 000,00 €
Teollisuusliiton Demareiden opintoyhdistys	30 000,00 €
Palvelualojen ammattiliitto PAM ry, Servicefacket PAM rf	30 000,00 €

*) Föreningen har skött betalningsrörelsen för Stiftelsen för utbildning och kultur på svenska i Finland sr.

Tabell 5: De privatpersoner som gav mest bidrag 2022.

Person	Bidragsbelopp	Person	Bidragsbelopp
Vaiste Heikki	15 000 €	Elo Tiina	9 100 €
Salmela Heikki	15 000 €	Hautala Heidi	8 000 €
Tarkkila Heikki	12 800 €	Kari Emma	6 180 €
Lehtola Laura	12 000 €	Sinnemäki Anni	6 100 €
Peltola Janne	10 100 €	Niinistö Ville	5 250 €
Vaiste Mikko	10 000 €	Ylönen Tatu	5 000 €
Puolimatka Rauno	10 000 €	Hassi Satu Maijastiina	4 200 €
Puolimatka Arto	10 000 €	Soinikoski Mirka	3 600 €
Mikkonen Krista	9 450 €	Holopainen Mari	3 500 €
Hiltunen Teemu	9 300 €	Tuominen Pirjo	3 000 €
Petelius Pirkka-Pekka	9 100 €	Ohisalo Maria	3 000 €
Koponen Noora	9 100 €	Harjanne Atte	3 000 €
Hyrkkö Saara	9 100 €	Haavisto Pekka	3 000 €
Hopsu Inka	9 100 €	Alanko-Kahiluoto Outi	3 000 €

Tabell 6: De största bidragstagarna 2022.

Organisation	Bidragsbelopp
Svenska folkpartiet i Finland r.p.	1 865 707,23 €
Samlingspartiet r.p.	230 000,00 €
Centern i Finland r.p.	128 397,00 €
Turun Sosialidemokraattinen Kunnallisjärjestö	119 049,62 €
Kristdemokraterna i Finland (KD) r.p.	110 842,24 €
Suomen Keskustanuoret ry	102 000,00 €
Tikkurilan Työväenyhdistys ry	92 000,00 €
Finlands Socialdemokratiska Parti r.p.	91 922,03 €
Kainuun Kokoomus ry	85 000,00 €
Varsinais-Suomen Kokoomus ry	80 490,00 €
Samlingspartiet i Helsingfors rf	80 000,00 €
Gröna förbundet r.p.	75 420,00 €
Svensk Ungdom, Svenska folkpartiets ungdomsorganisation rf	71 500,00 €
Varsinais-Suomen Kansallissäätiö	69 000,00 €
Uudenmaan Vihreät ry	45 500,00 €
Svenska folkpartiet i Egentliga Finland rf	43 107,66 €
Svenska folkpartiet i Österbotten rf	41 500,00 €
Svenska folkpartiets Samkrets rf	40 000,00 €
Svenska folkpartiet i Helsingfors rf	40 000,00 €
Svenska folkpartiet i Nyland rf	40 000,00 €
Svenska Kvinnoförbundet rf	40 000,00 €
Kansallisen Kokoomuspuolueen Säätiö sr	30 000,00 €
Keskustan Karjalan piiri ry	30 000,00 €

STATENS REVISIONSVERK
PORKALAGATAN 1, PB 1119, 00101 HELSINGFORS

tel. 09 4321 | www.vtv.fi | @VTV_fi